

NAŠA MOČ

LIST ZA ČLANE VZAJEMNE ZAVAROVALNICE V LJUBLJANI

LETNIK I.

FEBRUAR 1936

ŠTEV. 2

Izdajatelj: Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, v lastni palači na Miklošičevi c. 19 — Masarykovi c. 12. Telefon št. 25-21, 25-22. — Računi pri Pošt. hranil-

nici v Ljubljani: za požarni oddelek št. 10.717 in 10.718; za življenjski oddelek št. 11.564, za »KARITAS« št. 16.373. — Uradne ure: vsak delavnik od 8. do 14. ure.

Podružnice in glavna zastopstva:

Beograd, Vase Čarapića 10, telefon št. 23-9-64, račun pri podr. Poštne hranilnice v Beogradu: za požar št. 51.525, za življenje št. 51.526.

Sarajevo, Kraja Petra c. 14/I, telefon št. 900, račun pri podr. Poštne hranilnice v Sarajevu: za požar št. 2.209, za življenje št. 2.153.

Split, Ulica XI. puka br. 22, telefon št. 3-56, račun pri podr. Poštne hranilnice v Splitu: za požar št. 15.082, za življenje št. 15.083.

Zagreb, Ulica Kraljice Marije 36, telefon št. 25-57, račun pri podr. Poštne hranilnice v Zagrebu: za požar št. 34.838, za življenje št. 11.565.

Celje, Vodnikova ulica 2 (palača Ljudske posojilnice), telefon št. 2-66. (Vodja Alojzij Mihelčič.)

Maribor, Loška ulica 10, telefon št. 23-34. (Glavni zastopnik Franjo Žebot.)

Novo mesto, Ljubljanska cesta 18. (Glavni zastopnik Josip Munda.)

Podružnica »KARITAS« v Mariboru, Orožnova ulica 8, telefon št. 29-80.

»NAŠA MOČ« izhaja dvanajstkrat na leto. — Celoletna naročnina znaša za člane Vzajemne zavarovalnice Din 1.—, za vse ostale Din 16.— letno.

Koledar za februar 1936

1	Sobota	Ignacij (Ognjeslav), škof in muč.; Efrem, c. uč.; Brigita, dev.	16	Nedelja	DRUGA PREDPOSTNA NEDELJA. Julijana, muč.; Onezim, škof in muč.
2	Nedelja	SVEČNICA (Darovanje Gospodovo); Kornelij, škof	17	Poned.	Frančišek Kle, mučenec na Kitajskem († 1820); Gregorij X., papež; Kristijan, muč.; Donat in tov., muč.
3	Poned.	Blaž, škof in muč.; Oskar, škof	18	Torek	Simeon, škof in muč.; Flavijan, škof; bl. J. Neel, muč.
4	Torek	Andrej Korz., škof; Janez Brit., indijski mučenec († 1693)	19	Sreda	Konrad, puščavnik; Julijan, muč.; Suzana
5	Sreda	Agata, dev. in muč.; Albin, škof; 26 japonskih mučencev	20	Četrtek	Sado, škof, in tovariši, mučenci; Eleuterij, škof
6	Četrtek	Dorotheja, dev. in muč.; Tit, škof; Silvan, škof in muč.; Amand, škof	21	Petek	Feliks (Srečko), škof; Irena, dev.; P. Chamnet, misijonar; Eleonora, dev.
7	Petek	Romuald, opat; Julijana, vdova; Rihard, kralj	22	Sobota	Sv. Petra stol v Antiohiji; Marjeta K.
8	Sobota	Janez Mata, ustanovitelj reda Trinitarcev, spozn.; Juvencij, škof	23	Nedelja	TRETJA PREDPOSTNA NEDELJA. Peter Damijan, c. uč.; Romana, dev.
9	Nedelja	PRVA PREDPOSTNA NEDELJA. Apolonija, dev. in muč.; Ciril Aleks.	24	Poned.	Prestopni dan. Modest, škof
10	Poned.	Sholastika, dev. in muč.; Sotéra, dev. in muč.; Viljem, pušč.	25	Torek	Pust. Matija (Bogdan), apostol; Sergij, muč.
11	Torek	Lurška Mati Božja. Adolf, škof	26	Sreda	Pepelnica. Valburga, dev.; Feliks III.; Viktorin in tov., muč.
12	Sreda	Obletnica kronanja papeža Pija XI. Bl. Pavel Lieu; Humbelina, dev.; Evlalija, dev. in muč.	27	Četrtek	Matilda, dev.; Viktor (Zmagoslav), spozn.; Gabrijel od Zal. M. B.; Avg. Chapel; Marjeta Kortonska, spok.
13	Četrtek	Katarina Riči, dev.; Gregorij II., papež; Pavel Leon, muč.; Benigen, muč.	28	Petek	Baldomir; Antonija Florent.; Leander, škof
14	Petek	Valentin (Zdravko), muč.; Ivana V.; Vital, muč.	29	Sobota	Roman, opat; Serapion, muč.
15	Sobota	Favstin, muč.; Jordan, spozn.			

Luna: 7. februarja polna luna; 15. februarja zadnji krajec; 22. februarja mlaj; 29. februarja prvi krajec.

Dan zraste od začetnih 9 ur 28 minut do končnih 10 ur 58 minut; zraste tedaj vsega za 1 uro in 30 minut. Svitati se začne okrog 6. ure, mrak nastopi okrog 17. ure.

Če na svečnico od strehe kane preli,
ko od sveče,
ne bo še kmalu konec zime.

Svečnica gorka, zelena,
Cvetna nedelja snežena.

Kolikor škranček prej žgoli,
toliko po svečnici molči.

Ako sneg delj
ko sedemnajst tednov leži,
slaba letina sledi.

Odnáša rada sneg nam sveta Dorotheja,
če pa ne najde ga, ga rajša še nareja.

„Sveče dan, zima ván.“
„To je laž“, reče Blaž.

Svet Matija led razbija,
če ga ni, ga naredi.

Če pregorko je svečana,
v aprilu počiva še brana.

OPOZORILO: Hvaležni bomo našim cenjenim bralcem, ako nam sporočijo svoje pripombe h koledarju, zlasti še stare med ljudstvom živeče vremenske prerokbe

I. Mc.:

Nadškof dr. A. B. Jeglič — naš utemeljitelj

V zadnjem desetletju preteklega stoletja so slovenske dežele imele že dokaj lepo organizirano gospodarstvo vseh smeri na združni podlagi. Trgovina in obrt je vidno prehajala v roke domačinov. V zavarovalstvu pa smo bili navezani povsem na tuj kapital, ki je leto za leto pobiral za zavarovalne premije ogromne zneske, v primeru nesreče pa nudi kaj pičlo pomoč.

To dejstvo je dajalo mnogo misliti nekaterim slovenskim političnim in gospodarskim voditeljem. Vse so poskušali, razne načrte snovali, posvetovali se in dogovarjali na vse strani, da bi organizirali samostojno slovensko zavarovalno podjetje. Dolgi osem let se je ideja samostojne slovenske zavarovalnice oblikovala v številnih razpravah v časopisju in govorih v javnosti, zlasti še v debatah v bivšem kranjskem deželnem zboru. Toda zamisel se je le počasi bližala svoji realizaciji.

Ob vseh zavrženih načrtih, na gorah bešed in števil, kljub vsemu nasprotovanju in rovarjenju se je 3. decembra 1899 mirno in tiho, skoro da neopaženo rodila naša Vzajemna zavarovalnica.

Za novo podjetje je bilo treba zbrati ustanovni fond. Pa kdo naj za tako riskantni posel kot je zavarovanje nudi sredstva na razpolago? Naši skrbni narodni delavci so bili zvečine revnejšega stanu, premožnejši sloji so bili le malo naklonjeni naši narodni stvari. In tako srečamo v seznamu podpisnikov ustanovnega fonda Vzajemne zavarovalnice zopet prav iste ljudi, kot jih srečujemo v zgodovini vseh naših kulturnih, znanstvenih, socialnih in gospodarskih ustanov tedanjega časa. Med njimi je bil tudi takratni knezoškof ljubljanski, današnji naslovni nadškof garelski dr. A. B. Jeglič, ki je za ustanovni sklad našega podjetja podpisal znesek 10.000 zlatih kron.

Ustanovniki pa po sklepu prvega obnege zborna Vzajemne zavarovalnice niso vplačali podpisanih zneskov v gotovini, ampak so jamčili pri Ljudski posojilnici v Ljubljani za podpisane deleže, ki so znašali skupno 100.000 zlatih kron.

Nasprotniki Vzajemne zavarovalnice — in teh ni bilo malo — so si na vse možne načine prizadevali, kako bi že v zasnovi za-

morili mlado podjetje. Napadi v časopisju, protivna agitacija med ljudstvom, oviranje poslovanja pri denarnih zavodih, pri katerih so bili krediti vezani z zavarovanjem, prevzemanje zastopnikov in beganje ljudstva. In ne kot zadnje sredstvo v boju proti Vzajemni so uporabili ovajanje pri vladi, češ, da s poslovanjem Vzajemne ni vse v redu. Notranje

ministrstvo je radi tega leta 1902. izvršilo revizijo Vzajemne. Vodstvu Vzajemne je ta revizija kar prav prišla, ker je upalo na ta način ovreči vse neosnovane napade na novo podjetje. Res je Vzajemni ta revizija koristila. Ministrska komisija sta namreč morala priznati, da je poslovanje Vzajemne v redu, da so dani pogoji za zdrav in soliden razvoj podjetja.

Vsaka roža pa ima tudi trnje in tako je tudi revizija Vzajemne prinesla vodstvu precejšnjo skrb. Na podlagi revizijskega poročila je deželna vlada dne 6. maja 1902 pisala Vzajemni zavarovalnici med drugim sledeče:

»Ustanovni fond je naložen v Ljudski posojilnici v Ljubljani po 4%, vodstvo pa namerava te obresti kompenzirati z obrestovanjem deležev subskribentov. To je nedopustno, ker so obresti ustanovnega fonda last zavarovalnice, dočim se deleži smejo obrestovati le iz čistega dobička in se tudi obrestna mera določi po višini tega.«

Vlada je zahtevala, da se ustanovni fond v Ljudski posojilnici dvigne ter se naloži v kakem pupilarno varnem zavodu. Ta zahteva je bila trda. To zato, ker, kakor rečeno, ustanovni fond ni obstajal v naložbi, ampak v garanciji podpisnikov deležev. Vendar je vlada odločno vztrajala na svojem sklepu, dne 12. junija je zadevo urgirala ter 16. julija celo zagrozila s prisilno izvedbo zahtevane spremembe.

Že so nasprotniki Vzajemne bili na tihem veseli, da jim je intriga uspela. S tem bi bila zadana smrtna rana podjetju, ki je imelo sicer vse možnosti, da se razvije v mogočno narodno gospodarsko institucijo, ki bi še pozni rodovi imeli od nje velike koristi. Zato je jasno, da je ta šikana s strani vladnih organov zelo grenila delo in prizadevanje ustanoviteljem Vzajemne zavarovalnice.

Tu pa je priskočil na pomoč pokrovitelj Vzajemne zavarovalnice in največji mecen slovenskih gospodarskih in kulturnih ustanov, ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Stavil je Vzajemni zavarovalnici na razpolago za takratne razmere naravnost ogromen znesek 100.000 zlatih kron. S tem je postal dejanski utemeljitelj in drugi ustanovitelj Vzajemne zavarovalnice. Vsi naši zavarovanci in vsi prijatelji slovenskega zavarovalstva morajo biti za vse ogromne koristi, ki jih je naše podjetje tekom 36-letnega obstoja rodilo za naše slovensko gospodarstvo in našo narodno kulturo, hvalečni temu velikemu vodji slovenskega naroda. Njegov spomin ostane nerazdružno zvezan z zgodovino našega podjetja. Vzajemna zavarovalnica je sicer že tekom prvih 15 let svojega delovanja vrnila visokemu utemeljitelju ves znesek, vendar pa moramo šteti gesto nadškofa dr. A. B. Jegliča med tista velika dejanja, ki ustvarjajo vso grandiozno veličino sekularne osebnosti slovenskega Mozesa.

Petelin Stane, Ljubljana:

Nekaj navodil za delo v sadovnjaku v februarju

»Kar danes lahko storiš, ne odlašaj na jutri!« Ta pregovor naj velja posebno za sadjarja. Čiščenje sadnega drevja je glavno, za januar predvideno delo. Morda smo kljub temu z delom odlašali; sedaj je zadnji čas. Samo odložiti nikar. Če zamudimo še nekaj časa, bo potrebno čiščenje odložiti za celo leto. Pomagajmo drevju pri njegovi rasti in stotero nam bo poplačalo trud.

Od časa do časa pregledjmo posebno mlajše drevje. Ni li bil pri njem na obisku zajec. Zima ga prisili, da se loti sadnih dreves. Če naletimo na drevo, od zajca oglodano, na debelo namažemo rano z zmesjo ilovice in kravjeka. Vse to ovijemo z žakljevino ter skrbno povežemo. Odstranili pa bomo šele tedaj, ko začne samo odpadati, ali se zajedati v deblo. Po dveh do treh letih se rana zaraste ter je v večini primerih drevo rešeno. Seveda, če je bila rana prehuda, takemu drevesu

ni pomoči. Se bolje pa je, ako tako rano namažemo s cepilno smolo. Vsak vreden sadjar bo že ob pričetku zime posebno mlada drevesca zavaroval s precej gosto žično mrežo. Tako obvarovanemu drevju zajec ne more kaj.

Proti koncu meseca bomo ob ugodnem vremenu pričeli z zimskim zatiranjem sadnih zajecev. Arborin v mešanici 1:10 je za ta namen najuspešnejše sredstvo. Skrbimo, da bo prvi čas pri roki! Če je vreme ugodno, požlahnujemo češnje, za cepitev določeno drevje obžagamo, prtično drevje obrezujemo, spalirje zopet privežemo na late. Pripravimo jame za drevje, vanje namečemo zemljo, da se do saditve že sesede. Šele na ta način bomo pri saditvi prepričani, da je drevo pravilno visoko vsajeno. V jame zasadimo kole. Poskrbimo gnoj za spomladansko saditev.

Pri januarskem čiščenju smo marsikak trebež izgubili na trato pod drevjem. Skrbno pograbimo sadovnjak, saj je trata že od jeseni čisto na kratko pokošena. Trebež takoj sežgemo. Vse to le, če ni snega.

Za toplo gredo imamo deske že pripravljene. Da bodo trpežnejše in odpornejše, jih namažemo

s kafranom, ki mu primešamo nekoliko mivke. Pripravimo še zemljo za toplo gredo, da bo ob času uporabe pri roki.

In naši ptiki? Ne pozabimo nanje, pokladajmo jim hrane, saj je največkrat ravno v februarju oni strupeni, za ptice pogubonosni mraz.

Nerodne sanje. Gospod Peter je imel težke sanje: venomer je zdihoval »Rozi, Rozi!«. Zena ga zjutraj prime, češ, kakšna Rozi da mu meša glavo. Pa se je znal gospod Peter izviti: »E, to je vendar Cvirnova kobila, ona, ki je pri zadnjih konjskih dirkah odnesla prvo darilo.« — Ko se je gospod Peter zvečer vrnil, je našel ženo vso objokano. »Kaj se je zgodilo, dušica!« — jo je z vso nežnostjo poprašal. Zena pa najprvo nič in zopet nič, končno je izbruhnila: »Kobila je pisala.«

Zelo prijazno. »Kar govoriš, je čisto navadna neumnost.« — »Vem, a hotel sem ti storiti uslugo in besede prilagoditi tvojemu razumu.«

»Kaj bi ti bilo pomagalo, da bi se razmere, ki te tako mučijo, spremenile?«

Dr. Josip Voršič, advokat, Ljubljana:

Ustvarite delovne bataljone!

Brezposelnost narašča na vseh poljih. Posebno se ta občuti v Sloveniji, kjer je sama tistih delavcev, o katerih se vodi evidenca, brezposelnih ca 20.000. Če pa se k temu številu prištejejo še tisti brezposelni, o katerih se ne vodi evidenca, potem se ta številka znatno zviša.

Posebno je ta številka poskočila v poslednjih tednih, ker morajo naši podjetniki radi popolnega prestopa izvoza lesa v Italijo ustavljati svoje obrate in žage. Tako je zopet veliko število delavcev in voznikov brez dela in zaslužka.

In če pogledamo na absolvente različnih strokovnih, srednjih in visokih šol, potem se moramo s skrbjo povprašati, kje se bo do bilo delo in kruh za vse te ljudi. Ali za moretako majhen in reven narod, kakor je naš, z različnimi podporami, bodisi da se to imenuje bednostni fond, prostovoljni dinar, ali kako drugače, vso to množico preživeti?

Dejstvo je, da se dnevno vsi oni, ki ne dobe dela, preživijo. Preživljajo se ponajveč z milodari, z različnimi javnimi in privatnimi podporami, prostovoljnimi pa tudi neprstovoljnimi dajatvami.

Ali si mar kmečki gospodar upa zapoditi brezposelnega človeka, ki prosi za hrano, pijačo in prenočišče? Kaj še! Saj se boji, da ne zagleda na svoji strehi rdečega petelina.

In tako dajemo dnevno socialnih dajatev za preživljanje brezposelnih: delavcev kakor inteligentov, ki znašajo danes samo v Sloveniji, ako vzamemo, da je 25.000 brezposelnih ter da stane preživljanje poedinca dnevno najmanj 5 Din, — dnevno 125.000 Din, mesečno 3.750.000 Din, na leto 45.000.000 Din.

To je minimalna vsota, ki jo vsi skupaj razdelimo, ne da bi se za to ogromno vsoto količkaj ustvarilo v naši ožji domovini.

Z vprašanjem brezposelnosti pa se bomo morali boriti še mnogo let. Saj nikjer ne vidimo niti najmanjših znakov za zboljšanje gospodarskih in s tem socialnih prilik.

Baš radi tega pa se vsak povpraša: ali bi ne bilo najpametnejše, če bi se vsi ti ljudje zaposlili pri javnih delih? Ali imamo mar v Sloveniji zadosti cest, regulirane vse potoke, zavarovane hudournike? Kje je zveza z morjem, po katerem vsak narod teži kot

žejni po kapljici vode? Naj bi se nemudoma ustvaril načrt za ta javna dela ter pričelo z njegovim izvrševanjem. Ustvariti bi bilo delovne bataljone, ki bi ta dela izvrševali. Vsak član tega bataljona bi moral delati. Zato pa bi prejemal zadostno hrano, primerno obleko in prenočišče, povrh pa še malenkostni znesek, s katerim bi lahko šel po preteku daljše dobe razpolagal.

V podrobno razmotrivanje se ne morem spuščati, ker mi nedostaja prostora. Razumem se, da bi morala biti stroga kontrola: brezposelni inteligenti bi imeli zadostno zaposlitev. Kdor pa bi se odtegnil temu prisilnemu delu in bi rajši živel na račun drugih brez vsakega posla, proti takemu pa bi se naj uporabile sankcije, kakor zoper one, ki jih pošiljamo v prisilne delavnice.

Na tak način bi bednostni fond, prostovoljni dinarji in razni drugi prispevki služili namenu: delu in zaslužku, s tem obenem pa, kar se rado prezre — morali našega naroda.

To pa je tudi edini način, da se že v kratke komunistične demagogije, kateri služijo kot voda na mlin današnja brezposelnost. Zakaj, nikdar se še ni nobena ideja s silo in kaznimi zatrla, temveč z boljšimi, možnimi in praktičnimi zamislimi.

F. K—n:

Šolski vrtovi

Zakon o narodnih šolah* (= osnovnih ali ljudskih šolah) določa v §§ 22:

Dolžnosti upravne občine za šolo so te-le: Dati mora potrebno zemljišče za šolo, šolsko dvorišče, igrališče, zemljišče za praktični kmetijski pouk, učiteljski vrt (na kmetih [v vaseh] obvezno, v mestih po možnosti), in za učiteljska stanovanja, vse to po možnosti blizu šole; skrbeti mora, da so pravilna vsa pola, ki drže do šole.

Dalje določa § 28 navedenega zakona: Kjer občina nima prikladnega zemljišča, ga sme nabaviti z razlastitvijo (ekspropriacijo).

Glede šolskih vrtov ima § 52 zakona o narodnih šolah še posebno določilo, ki se glasi:

Pri vsaki narodni šoli na kmetih, po možnosti pa tudi pri drugih, mora biti šolski vrt, ki naj služi za obče učne namene, zlasti pa za pouk v prirodnih znanostih, za praktične vaje učencev v kmetijstvu, kakor tudi šolska kuhinja za vaje učenk v gospodinjstvu. Ministrstvo za prosveto predpiše vzorne načrte za šolske vrtove. — Dohodek od teh vrtov pripada učiteljem. Razdelitev tega dohodka se uredi s pravilnikom.

Dalje določa navedeni zakon v § 27, da predpisuje minister za prosveto sporazumno z ministrom za gradbo in z ministrom za socialno politiko in narodno zdravje za uredbo določila o ureditvi šolskih vrtov i. dr.

Iz navedenih določil nastajajo vprašanja, kdo mora skrbeti za sredstva, ki jih zahteva ureditev šolskih vrtov, to je obdelovanje in kar spada k temu delu: gnojenje, morebitno oranje, kopanje in druga težakša dela, posebno pa, kdo mora dajati ali nabavljati gnoj. — Zakon o vsem tem nima nobenih določil. Pravilnika ali izvršilne uredbe o ureditvi tudi teh vprašanj zakon o narodnih šolah še do danes nima. Sicer je v večini krajev urejeno to sporazumno med šolskimi vodstvi in krajevnimi šolskimi odbori ter med upravnimi (političnimi) občinami, ki so po zakonu dolžne, s proračunskimi sredstvi kriti vse stvarne šolske potrebe.

Zakon in naučna uprava polagata veliko važnost na koristno in učnim namenom ustrezajočo

gojitve in obdelovanje šolskih vrtov. Ker pa prej navedena ministrstva doslej niso izdala v zakonu predvidene uredbe, so izdala nadzorna oblastva različne odredbe, ki določajo, kdo in kako naj vzdržuje šolski vrt — prav tako o nadzorovanju dela na šolskih vrtovih. — Med drugimi je izdala krajska uprava dravske banovine predpise za oskrbovanje teh vrtov z okrožnico IV. No. 6959/2 z dne 15. aprila 1932. Dvoje odredb je še izšla določila župana od 4./6. 1928 in 14./9. 1929; dalje ban. uprave z dne 31./1. 1931 ter z dne 22./1. 1934.

Na posebno vprašanje, kdo mora skrbeti za

gnojenje šolskih vrtov, bodi povedano, da je to stvar šolske občine odnosno krajevnega šolskega odbora. Vse odnose mora pa urejati pogodba, ki jo sklene krajevni šolski odbor in učitelj-vrtnar.

Vzorni šolski vrtovi so prav gotovo največji pomena za učenje se mladino, ki naj črpa iz njih pouk o onih panogah, ki tvorijo pretežni del naše deželne kulture. Zato je pač treba, da sodelujejo pri tem vsi krajevni činitelji: šola, t. j. šolska občina in šolski odbori z učitelstvom in krajevnimi (političnimi) občinami — s polnim razumevanjem potrebne vzgoje v tej učni panogi.

Karitas opozarja

BODITE OBZIRNI DO NAŠIH INKASANTOV!

Vse naše člane vljudo prosimo, da plačajo mesečne prispevke že pri prvem obisku inkasanta. Mnogi inkasanti morajo mesečno obiskati več sto, nekateri celo preko tisoč članov. Delo inkasantov je znatno olajšano, če prejmejo denar že pri prvem obisku. Težko delo pa ima inkasant, ki Vas mora obiskati trikrat, štirikrat in celo večkrat v mesecu, da dobi denar. Vživite se v inkasantovo delo, pa boste videli, kako je težavno in šli mu boste na roko. Plačujte tedaj mesečne prispevke že pri prvem obisku inkasanta!

SPREMEMBE BIVALIŠČA

Vse člane, ki se preselijo v drugo stanovanje ali celo v drug kraj, prosimo, da nam takoj sporočijo svoj novi naslov.

PLAČEVANJE PRISPEVKOV PO POŠTNI HRANILNICI

Člane, ki plačujejo mesečne prispevke po Poštni hranilnici, t. j. s položnicami, pro-

simo, da v lastnem njihovem interesu nakupe prispevke najkasneje do 15. v mesecu. Opozarjamo vse, ki so v zaostanku, da ugasne zavarovanje samo po sebi (brez posebnega obvestila!), če niso plačani zaostanki v teku dveh tednov po zapadlosti tretjega (zaostalega) mesečnega prispevka.

ZAHTEVAJTE OD ZASTOPNIKOV IN POTNIKOV, DA SE VAM LEGITIMIRAJO!

Ponovno smo že dognali primere, da so se predstavili ljudem kot zastopniki Vzajemne zavarovalnice oziroma njenega oddelka »KARITAS« taki, ki delajo za druge zavarovalnice ali celo za samopomoči. Vsi naši zastopniki imajo legitimacije, ki Vam jih morajo pokazati!

NE POZABITE NA ŠTEVILKO POLICE

Kadar se v katerikoli zadevi obračate pisмено na »KARITAS«, morate v pismu poleg svojega točnega naslova navesti vedno tudi številko svoje police. Pri ogromnem številu članstva, od katerih se mnogi enako pišejo, drugače ni mogoče poslovali brez zamud in neljubih pomet.

* Op.: Zak. z dne 5. dec. 1929, Ur. l. 28. januarja 1930, št. 110/25.

Inž. J. U.:

Požarne ceni

Za vsako škodo, ki jo povzroči požar na zavarovanih predmetih, pošlje zavarovalnica svojega uradnika, da oceni nastalo škodo in se pogovori s pogorelcem glede izplačila odškodnine. Prav je, da pogorelec naprej ve, v katerih primerih in kakšna odškodnina mu pripada.

Zavarovalnica mu povrne samo dejansko škodo na predmetih, ki jih je poškodoval požar in so zavarovani in sicer samo do višine zavarovane vsote oziroma v sorazmerju z zavarovano vsoto.

Podlaga za cenitev je polica. Kar je na polici zapisano, je zavarovano, kar ni zapisano, ni zavarovano in ne moreš za to ničesar zahtevati. Če so zavarovani na primer pri gotovem posloplju samo streha in zgornji deli, ne moreš zahtevati odškodnine za oboke, ki so se tudi poškodovali. Ne moreš zahtevati

ki pa je nižja od spomladanske, ko se večinoma podraži.

Pri trgovskem blagu se smatra kot škoda vrednost blaga po ceni, kot ga trgovec nabavi, ne pa prodaja. Zavarovanje ne sme privedi do obogatitve, v prodajni ceni pa je že vračunjen gotov dobiček.

Pri premičninah: strojih, hišnih premičninah, orodju, ugotovimo vrednost na podlagi dejstva, da rabljena stvar nima tolike vrednosti kot nova. Gotov stroj, ki traja 30 let, stane danes nov 6000 Din. Če je tak stroj star 10 let, je vreden še dve tretjini nove vrednosti, če je star 15 let pa samo še polovico. Če je pa že rabljen 20 let, je njegova vrednost manjša že za dve tretjini današnje vrednosti, torej samo še 2000 Din. Podobno je z vozovi, obleko, čevlji in ostalimi premičninami. Če stanejo novi čevlji 150 Din, bo njihova vred-

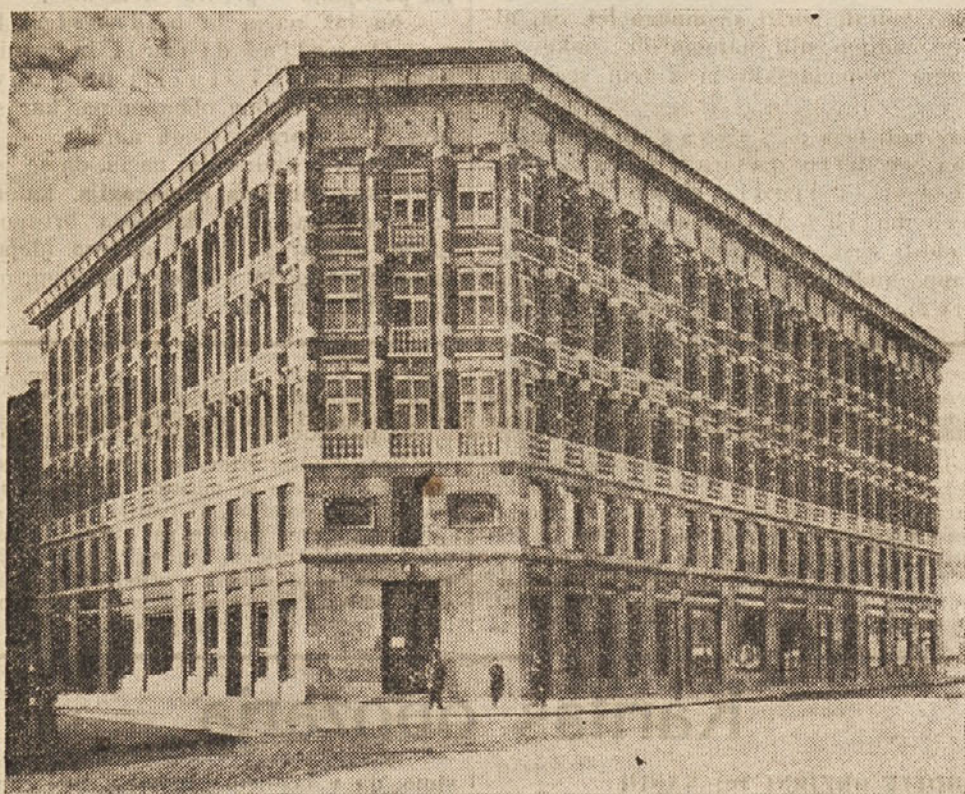
nove vrednosti. Gradbeno vrednost stavbe na dan požara dobimo, če od zneska, ki je potreben za popolno obnovo stavbe, odštejemo starostno obrabo in to je dejanska škoda na stavbi. Gotov kozolec se postavi za 30.000 Din in bi trajal okrog 150 let pri skrbnem vzdrževanju. Če je bil pogoreli kozolec star 50 let, je eno tretjino manj vreden, kar znači, da je bil pred požarom vreden dve tretjini nove vrednosti, to je 20.000 Din.

Ko je ugotovljena škoda, se vidi, kolika odškodnina pripade pogorelcu. Če bi bil za zgornji kozolec manj zavarovan kot je vreden, dobiš celo zavarovalno vsoto, ker mi jamčimo za škodo do zavarovalne vsote. Če bi bil pa zavarovan več kot je vreden, n. pr. 40.000 Din, ti pa ne pripada večja odškodnina, nego je dejanska škoda, t. j. samo 20.000 Din. Osnovna misel zakona, da zavarovanje ne sme privedi v obogatitev, se vidi tu čisto jasno. Če bi dobil 40.000 Din, bi imel nov kozolec, pa še 10.000 Din v žepu. Če bi dobil samo 30.000 Din, bi bil še vedno na dobičku, ker je novo posloplje več vredno od starega.

Povrnjeno pa dobiš samo dejansko vrednost starega posloplja in moraš razliko med novim in starim sam doplačati.

Kder je zavarovan malo, dobi malo. Prav posebno neprijeten pa bo položaj za zavarovanca in za zavarovalnico, ki skuša v vsakem oziru ustreči svojim članom, če je posloplje prav nizko zavarovano in še to ne pogori popolnoma. V tem slučaju mu pripada od cele zavarovalne vsote samo toliko del odškodnine, kolikor stavbe je pogorelo. Če je poškodovana $\frac{1}{4}$ stavbe, mu pripada $\frac{1}{4}$, če $\frac{1}{2}$ pa $\frac{1}{2}$ zavarovalne vsote. Mogočna kmetska enonadstropna hiša je bila zavarovana za 5000 Din za streho in zgornjive dele. Pogorela je samo streha, dočim so stropi, podi, okna, vrata in ostali zgornji deli ostali. Dasiravno je imel posestnik škode nad 15.000 Din, mu ne pripada vsa zavarovalna vsota, ker mu je velik del zavarovanega posloplja ostal nepoškodovan in se mora zavarovalna vsota razdeliti med poškodovane in ostale dele.

Naš zavod vzgaja in šola cel kader zastopnikov po deželi, da že pri zavarovanju pouče zavarovanca, da nam stavljajo pravilne ponudbe, radi česar pri obojestranski poštenosti ni kakih posebnih razlik pri cenitvi. Dogodi se pa tudi, da se kdo s cenitvijo naših uradnikov ne strinja. V takem slučaju se pa še enkrat ponovno oceni in imenuje vsaka stranka, to je pogorelec enega izvedenca in zavarovalnica drugega strokovnjaka. Za stavbe morata biti ali inženjer ali pa stavbenik. Ta dva izvedenca ponovno precenita škodo in je njihova ocenitev dokončna in pravnoveljavna. Zanimivo je pa to, da naš zavod ceni škode tako pošteno in pravično, da se ocena izvedencev glasi običajno na manjši znesek, nego ga je ponudil naš zavod. To dejstvo pa ponovno potrjuje dober glas, ki ga ima Vzajemna zavarovalnica.

Glavna palača Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani

odškodnine za premičnine, če niso zapisane v polici, niti za drevje okrog hiše, katerega nimaš zavarovanega.

Osnovna misel zavarovalnega zakona je, da zavarovanje ne sme vesti v obogatitev. Zavarovalnica je dolžna poravnati pogorelcu samo resnično škodo, čeprav bi bil pogoreli predmet tudi višje zavarovan. Zavarovalna vsota v polici je samo ona meja, do katere zavarovalnica sploh jamči. Včasih se zgodi nesporazum med zavarovancem in zavarovalnico, zato si bomo smernice pri cenitvi nekoliko ogledali.

Ugotovitev škode na poljskih pridelkih je razmeroma enostavna. Seno, slamo, žito, hmelj in druge poljske pridelke plačamo vedno po dnevni ceni, ki je splošno znana. Naše cenitve sledijo cenam na trgu. Plačevali smo včasih visoke cene za hmelj, pa je sledil padec, ko je bil hmelj takorekoč brez vsake cene, dočim se je predlansko in lansko leto zopet dvignil na gotovo višino. Poleti in v jeseni plačujemo za seno običajno tržno ceno,

nost po enem letu za polovico manjša in bo znašala samo 75 Din.

Či stavbah izračunamo dejansko vrednost na dan požara sledeče: Izmeri se pogorišče in se v pogovoru z gospodarjem ugotovi točno, kako je bila narejena pogorela stavba, in se naredi točen načrt. Na podlagi načrta izračuna cenilec točno, za koliko se postavi nova popolnoma enaka stavba, po cenah današnjega dne, to je, ugotovi njeno novo gradbeno vrednost. Nadalje ugotovi, koliko časa podobna stavba sploh traja, kar odvisi od materiala, kraja, smotra stavbe, načina vzdrževanja. Na podlagi starosti in stanja stavbe ugotovi, kateri del svojega življenja je pogorela stavba že preživela in koliko je postala radi starosti manj vredna. To zmanjšanje vrednosti radi starosti, obrabe, preprevanja in podobnih vplivov, imenujemo običajno starostno obrabo in jo izrazimo v procentih.

Pogorela stavba je za 10, 30 ali 50% manj vredna nego nova, oziroma je bila pogorela stavba vredna samo še 90, 70 ali 50% njene

Šuštaršič Avgust
splošno strojno mizarstvo

Mengeš št. 12

Solidne cene - garantirani izdelki
Nasveti in proračuni brezplačno

Ludovik Puš:

Knjiga v kmečki hiši

Beseda — naj bo izgovorjena ali zapisana ali natisnjena — je kakor seme. Čim rodovitnejša je zemlja, v katero vrže kmet zrno, tem bogatejša bo žetev. Plodni njivi je podobno srce kmečkega ljudstva, posebno mladine. Kmečki človek ima mnogo manj prilike, da bi bral, kakor mestni ali delavski. Kmečko delo mu oblikuje čisto poseben način življenja, ki večji del ne dopušča časa za knjigo, komaj še za tedenski ali mesečni časopis. Od zore do mraka krepko napete mišice izčrpajo telesne moči, da tudi zvečer ni volje za branje. Poleti tudi časa ne. Šele malo pred Božičem, ko je vse pospravljeno in urejeno na polju in doma, si kmet oddahne. Med poletjem pa le ob nedeljah in deževnih dneh.

Ker ima človek na kmetih malo prilike za knjigo in časopis, bere malo. Kar pa bere, mu duševne hrane žejno srce slastno použije in mnogo trajneje v sebi ohrani, kakor pri človeku, ki mnogo bere. Zraven tega ima kmečko ljudstvo na splošno manj prilike za širšo splošno izobrazbo mimo ostalih slojev. Celo delavski stan je glede izobrazbe na boljšem. Da boste prav razumeli: ne pravim, da je kmečki človek po naravi zabit. Narobe! Nima pa prilike za večjo šolsko izobrazbo, ker nima pred nosom vseh mogočih popolnih šol, kmečki otrok pa tudi časa ne na pretek, kakor delavski ali mestni. Končno pa — res-

nici na ljubo — tudi razumevanja primanjkuje našim kmečkim ljudem za boljše splošno in strokovno izobrazbo mladine. O tem kdaj pozneje! Manjša izobrazbenost povzroča, da je obzorje ožje in meglenejše in zmožnost presoje manjša, kdaj ima časopis ali pisatelj knjige pri raznih vprašanjih, zlasti zastran smeri življenja in svetovnega nazora, prav ali ne. Odrasel človek, ki ima za seboj vrsto življenjskih izkušenj, se že se znajde in prebrano snov večji del pravilno oceni, ker je njegov pogled na svet in življenje ustaljen in utrjen. Neizkušen kmečki mladenič ali dekle pa je kakor čoln na tekoči vodi. Če je smer toka prava, bo priplul v varne vode, če napačna, v hude vrtince, ki ga lahko pogube.

Iz duševno zdravega kmečkega rodu raste slehernemu narodu lepa bodočnost. V kmečki hiši so korenine narodne rasti. Kdor ljubi svoj narod v globini srca in ne le z golimi besedami, mu ne more biti vseeno, kako in kakšne snovi se dodajajo tem koreninam in kako se zalivajo. Dajte bujni rastlini v zemljo napačnih snovi, pa vam bo pričela hirati, dokler se povsem ne posuši.

Tisk je danes silna moč, ki se je ali blagoslov ali prekletstvo. V rokah mladega človeka je knjiga osvežujoča, zdravilna pijača njegovi duši, ali pa strup. Kaj se vedno in povsod te žive resnice vsi

zavedamo? Ali veš, slovenska kmečka mati, kaj tvoji otroci bero? Veš, odkod nosijo v hišo knjige? Če do sedaj nisi na to pazila, pazi tem skrbneje v bodoče. In tudi to vedi, da otrok ni otrok le, dokler platno prodaja in v ljudsko šolo hodi, ampak mnogo dalj časa.

Kaj preprosto bi bilo skleniti: ker je nevarno, da pride otrokom v roke slabo berilo, naj nič ne bero. Ne tako! Časnik in knjiga, ki upoštevata vekovita verska in moralna načela, sta kakor učitelj, kakor duhovnik. V slovenski kmečki hiši mnogo berejo, pa vendar še premalo. Le odprite, ljudje božji, zdravemu tisku vrata na stečaj! Otroci, pa tudi odrasli, naj v prostem času le bero, prav pridno bero; nad vsem, kar se pa v hiši prebira, mora bdeti očetovo in materino oko. Kadar pa nista na čistem, ali je ta in oni časopis ali knjiga zdravo berilo, — povsod po deželi imate zanesljive, globoko izobrazene moške, ki jim zaupate, vedoč, da jim je versko in moralno trden rod življenjski namen; kar k njim po svēt! Zadosti so izšolani in izkušeni, da bodo prav svetovali.

Ko bodo na polici sleherne slovenske kmečke hiše nezaprane ležale mesec za mesecem nove dobre knjige, bomo na svoj rod ponosni in bo naš ponos upravičen. Zakaj ne bo se nam bati za slovenski čolnič.

Inž. Rado Lah:

Kako naj kmet osuši travnike

V Sloveniji imamo še mnogo zamočvirjenega rveča, ki bi se s smotrnim osušenjem dal spremeniti v dobro rodovitno njivsko ali travniško zemljo. Če se to ne zgodi, je deloma krija predraga naprava, ki je ponekod proračunjena na milijonske izdatke; drugod pa pri manjših površinah je pogosto iskati vzrok za zastoj v zavisti ali trmoglavosti posameznih kmetov, ki se nočejo ukloniti javni potrebi, čeprav bi to bilo tudi njim v veliko korist. Imamo pa tudi zamočvirjena manjša zemljišča, ki bi jih posestniki sami lahko osušili brez posebnih izdatkov, zadosťoval bi jim samo nekoliko dobre volje in smisla za ureditev ter nekoliko truda in dela v dobri, ko drugod niso zaposleni. In vprav o teh manjših parcelah hočemo tu obravnavati, kako bi se najlažje in najceneje dale spremeniti v rodovitna tla s sladko travo.

Osuševanje zamočvirjenih travnikov je najcenejše z odprtimi jarki, ki naj zlasti v deževni dobi odvajajo vodo in preprečijo njen zastoj. Na marsikaterih takih zemljiščih opazimo še zane-marjene jarke, ki so jih urezali prejšnji marljivi gospodarji, današnji jih pa zanemarili. V takih primerih zadostuje jih očistiti, primerno poglobiti in zemlja postane zopet suha in rodovitna. Tam pa, kjer so bili ti jarki slabo potegnjeni ali se pa osuševanje ni še nikdar izvedlo, je pač to urediti po posebnem načrtu.

Kako si naj pa kmet napravi načrt za osuševanje mokrega travnika? — To ni tako težko delo. Najprej mora ugotoviti padec zemljišča, zlasti pa določiti najnižjo točko in odtok vode iz njega. To je najlažje sedaj v zimskem času, ko je zemlja mokra ali morda celo deloma pod vodo. Najnižja točka zemljišča nudi izhod za izpeljavo celotne osušitve in od nje je ob pravem času začeti izkopavati jarke. — Nadalje je ugotoviti, od kod prihaja voda na zemljišče. Po možnosti je to vodo zajeti in jo odpeljati stran, še preden začne namakati. To sta dve najvažnejši ugotovitvi, ki tvorita podlago za osušitev vsake parcele.

Temu sledi zakoličenje glavnega odvajalnega jarka, ki se steka v najnižjo točko zemljišča, od koder odvajajo vodo iz travnika stran. Šele sedaj je zakoličiti zbiralne in osuševalne jarke, ki naj iz

tal izvlečejo odvisno vlago oziroma znižajo stanje talne vode.

Ko je tak priprost načrt gotov, sledi njegova izvedba. Najprej je zvezati najnižjo točko zemljišča z odtokom za odvajanje vode v potok, kanal ali kam drugam. Nato je izpeljati glavni odvajalni jarek, da pri delu sproti odvajajo zbirajočo se vodo. Vse jarke je kopati od najnižje točke navzgor, da voda ne ovira delavcev pri kopanju. Potem je izkopati jarek na tistem delu parcele, od koder izvira voda, da jo zajamemo prej nego se razlije po travniku. To je nujno potrebno, da si olajšamo nadaljnje delo pri osušenju. Potem šele uredimo osuševalne jarke.

Kakšni pa naj bodo jarki? — To vprašanje je zelo važno, kajti tako osuševanje nam mora služiti več let, ne da bi ga morali prekmalu obnoviti. Tu hočemo govoriti o odprtih jarkih, ki so najcenejši in se najlažje dajo izvesti.

Pokriti jarki z lončnimi cevni — drenaže — so v današnjih dneh predragi, so pa zelo trajni. Tako drenažo more pa izvesti le strokovnjak na podlagi natančnega izmerjenja parcele in računanja. Nekoliko cenejši so jarki, ki jih pokrijejo s kamenjem ali opeko, če se to dobi v bližini in poceni. Tudi jarki z dračjem ali fašinami so na mestu. Toda te vrste pokritih jarkov so malotrajne, ker se hitro napolnijo z zemljo, zasujejo ali prerastejo s koreninami, tako da treba tako napravo kmalu obnoviti. Kdor ima pa možnost napraviti si pravo drenažo, je ta vsekakor najboljša, ker s tem ne izgubi nikakega sveta. Za manjše parcele je pa osuševanje z odprtimi jarki še najbolj na mestu.

Kako globoki in široki naj bodo odprti jarki? To je zelo različno in odvisno od velikosti osuševalne parcele, od kakovosti zemlje, od zamočvirjenosti in od padca, ki je na razpolago. Globina jarka pri manjših parcelah bodi vsaj 50—60 cm, pri večjih parcelah in jarkih ter pri manjšem padcu do 100 cm. Širina približno toliko kot globina, v težki zemlji lahko tudi nekoliko manj; boljše pa je nekaj širja, zlasti na lahki zemlji, da se prehitro ne zasuje. Strma pobočja se kaj rada pogrezajo ali zarastejo in potem je jarek brez haska.

Ponekod napravijo ob jarkih položne brežine, dva- do trikrat tako široke kot globoke. Potem jih zasejejo s travo ali obložijo s travno rušo. Tu jim trava prav dobro uspeva in izguba rodovitnega zemljišča je zelo majhna. Toda taki jarki so mogoči le tam, kjer imamo velika zemljišča za osuševanje, medtem ko so majhni za-

močvirjeni travniki, kakršnih imamo v Sloveniji na tisoče, za ta način jarkov neprimerni. Vsak posestnik, ki bo hotel izpeljati osuševanje kakšnega svojega zemljišča, bo lahko določil, kateri način jarkov je za to zemljo najbolj prikladen, kakšna globina je potrebna in kakšna širina je možna.

Kam pa z zemljo iz jarkov? — To vprašanje je navadno lahko rešiti. Zemljo enakomerno raztrosimo po vsem zemljišču; ko se osuši, jo z železnimi grabljami enakomerno razgrnemo, da pokrije travno rušo. Tako se svet nekoliko dvigne, sveža zemlja bo pa sčasoma služila namesto gnojila, zlasti če travnik še postopamo z apnenim prahom. — Drugače pa moramo postopati z zemljo iz zasutih jarkov, ki je polna kislinskih rastlin. Tam na travni ruši ne koristijo nič, ker je kislila. Najbolje je, kar na mestu napraviti več kompostnih kupov, v katerih potrosimo vsako plast zemlje z apnenim prahom. Tekom leta se ta kompost tako vdela, da nam nudi izvrstno gnojilo za travnike.

Osušeni travnik je vedno zagnojiti z apnom. Brez tega ne moremo pričakovati porasta sladkih trav in detelj. Šele apno uniči kisline v zemlji in razkroja sprstenino, da služi za hrano rastlinam. Brez apna ne bo noben osušen travnik dal sladkega sena, brez njega ni na njem rodovitnosti. — Sedaj pozimi in zgodaj spomladi je najprimernejši čas za taka osušenja, zato naj se kmetje potrudijo, da bodo pridelali namesto kisle obilo sladke krme.

1000 DINARJEV

prejme oni srečnik, ki bo vestno branil vse številke »Naše moči«. Le tako bo namreč mogel ob koncu leta razrešiti uganko, ki je skrita v vsaki številki »Naše moči« in za katero je razpisana 1000 dinarska nagrada.

Zjutraj v vojašnici. Narednik: »Vstani! Mirno!« — Vsi vojaki skočijo s postelj, le eden se ne gane. — Narednik se zadere: »Čemu ona mrcina ne vstane?« — Vojaki: »Ne more, gospod narednik, on je božjastnik.« — Narednik: »Kaj briga mene, kaj je mož v civilu. Mi smo vojska. Marš s postelje, pa basta.«

Zdravstvena šola

O krčnih žilah na nogah. Krčne žile se zdravijo na več načinov. Najenostavnejši so elastični, prožni zavoji krog tistega dela noge, na katerem so se pojavile krčne žile, in pa elastične nogavice, katere pa naj po možnosti prepuščajo zrak. Stanje se na ta način utegne popraviti, vendar zanesljivo to ni. Danes je zelo v modi zdravljenje krčnih vzlovov z injekcijami (vbrizgavanjem) različnih raztopin, ki zamašijo krčne žile, zaradi česar se te posuše. V veliki večini primerov, a ne v vseh, tako ravnanje stanje popolnoma odpravi. Ne smemo pa zdraviti z vbrizgavanjem pri težjih srčnih napakah, zaradi katerih zastaja kri v nogah, niti ne pri težkem poopnjenju žil, niti med nosečnostjo, niti pri sladkorni bolezni, niti ne pri ledvičnih s krvnim zastojem pomešanih boleznih. Operativna načina sta dva: prvič tak, pri katerem podvežemo žilo pri vstopu v nogo, kar v veliki večini slučajev pomaga, drugič pa tak, pri katerem s pomočjo žice iztrgamo posamezne dele žil izpod kože.

Kaj je pneumotoraks? Med pljučnimi krili in med steno prsnega koša se širi prazna, brezračna špranja. Ker se nahaja notranjost pljuč vedno pod zunanjim zračnim pritiskom in ker tega pritiska v špranji med pljuči in prsnim košem ni, slede pljuča med dihanjem neprestano tesno pregibom prsnega koša. Če spustimo skozi steno prsnega koša zrak med le-to in pljuča, se izenači pritisk v pljuči z zračnim pritiskom ob pljuhih. Zaradi svoje prožnosti se pljuča uvrčejo proti sredini in mirujejo. Tega postopka se poslužimo, kadar se pojavi v pljučnem krilu votlina (kaverna) radi jetike. Stene votline se zaradi tega zlepijo med seboj in se radi mirovanja krila lažje zarastejo in pozdravijo. Ker pa se zrak med steno prsnega koša in pljuči rad poizgubi, moramo ta postopek večkrat ponoviti. Stanje, ki pri tem nastane, imenujemo pneumotoraks. Ne smemo ga izvršiti tedaj, če je pljučno krilo zaraščeno s steno prsnega koša. Pneumotoraks se pojavi sam po sebi tedaj, če poškodba ali kaka bolezen predere bodisi prsni koš, bodisi pljučno pokrovnico samo.

Jetrna ciroza je težka, po navadi dolgotrajna in neozdravljiva jetrna bolezen, pri kateri upada jetrna gmota. Istočasno se pojavi trebušna vodenica in ponavadi propad sreca. (Trebušna vodenica lahko nastane tudi zaradi različnih drugih vzrokov!) Jetrna ciroza se polasti človeka ponavadi šele po štiri-desetem letu. Je več vzrokov za to, a najpogostejši vzrok je kronično, dolgotrajno pijančevanje. Najpogostejše zbolijo na njej požeruhi žganja, požeruhi vin redkokdaj. Ker ne zbolijo vsi požeruhi žganja od te bolezni, igra vlogo še neki drugi vzrok, ki ga pa ne poznamo. Vztrajno žlamljanje žganja in pa nepoznani vzrok skupaj povzročita to obupno bolezen, ki je ena izmed najklavnejših. Zlasti v njenih končnih stadijih preklinja bolnik obupne ure, v katerih se ni menil za zmernost. Izgleda kot velik kup revščine, zlasti kadar mu zdravnik črpa iz trebuha litrske in litrske količine vode, ne da bi mu pri tem mogel garantirati za ozdravljenje. Žganjarji, spreobrnite se rajši k evičku, dokler ne bo prepozno.

Pa še eno za šalo. Svojo plešo bi radi odpravili? Ko se bo zopet budila pomlad in bodo deviške breze poganjale svoje popje, odrežite eno vejo in pritrdite na štorček v

rdeč papir zavito steklenico. V nekaj urah — potrpežljivo čakajte — vam bo breza nacrtila toliko svojega soka v steklenico, da si boste lahko enkrat namazali plešo. Med mazanjem pa se na moč uživite v tiste dni, ko ste prvič prepevali pod oknom svojega dekleta, ki je bila takrat kot cukrček, sedaj pa tehta sto deset kil, a na to zadnje dejstvo niti ne mislite. Vse to delajte v ranem jutru in dobro je, če se bo tedaj vzhajajoče sonce lesketalo v vaši pleši. Se boljše pa, če bi vam med tem vrh breze prepevajoča ptička poslala na plešo jutranji pozdrav. Tako delajte vsako jutro, dokler bo trajala pomlad, in kakor prerajeni boste potem, prav gotovo, le verjemite in poskusite! Če pa ne verjamete, vam ne preostane drugega, kot da leta dolgo zapravljate denar za draga, brezuspešna zdravila. — Drugače pa je z lasnim prhljajem — o tem pa prihodnjic.

Ne vemo ne ure ne dneva...

V zadnjem času so umrli med drugimi sledeči člani našega posmrtniškega oddelka »KARITAS«:

1. Jeremenar Takač Peter iz Trenkova radi starostne oslabelosti.
2. Orožnikova žena Kreč Ana iz Ljubljane radi bolezni na želodniku.
3. Žena orožn. stražmojstra Sollar Cecilija iz Vevč radi želodčnega raka in vnetja trebušne mrene.
4. Posestnik Cafuta Jožef iz Gruškova na pljučni bolezni.
5. Župnik v p. Poljak Martin iz Ljubljane na srčni bolezni.
6. Čevljarški pomočnik Vračko Vinko od Sv. Trojice v Slov. gor. na pljučni bolezni.
7. Zasebnica Sirše Antonija iz Ojstriške vasi v Sav. dol. radi starosti.
8. Kuharica Kovač Ivana iz Ljubljane radi pljučne in srčne bolezni.
9. Viničar Kuraič Jakob iz Ščavnice je podlegel pljučnici.
10. Sedlar Godec Vekoslav iz Maribora radi srčne bolezni.
11. Vdova po mizar mojstru Lavrič Franciška v Ljubljani je podlegla pljučnici.
12. Užitkar Pečar Jožef iz Osredka radi starosti.
13. Posestnica Dimnik Marija z Dravinjskega vrha je podlegla pljučnici.
14. Paznik Frece Valentin iz Most pri Ljubljani radi bolezni v žilah.
15. Užitkarica Jelen Franciška iz Šaleka radi srčne bolezni.
16. Tov. delavec Frelj Jože z Jesenice zaradi raka v trebuhu.
17. Drž. uslužbenec Florjančič Aleš iz Sp. Šiške radi krvne bolezni.
18. Posestnik Koren Franc iz Podgorja radi posledic prehlada.
19. Potnik Jerič Anton iz Maribora radi srčne bolezni.
20. Užitkar Modic Franc z Martinriba radi srčne kapi.
21. Užitkar Ogrinc Alojzij iz Podgorja radi kapi.
22. Posestnik Markovšek Janez iz Zg. Loke radi kapi.

Za vsemi je »KARITAS« izplačala zavarovalne vsote po pravilih.

Dragim pokojnikom naj sveti večna luč, preostalim pa naše tople sozlatje!

Opozorilo!

Cvikelj Avgust, roj. 26. avg. 1898, brez stalnega bivališča, ni več zastopnik Vzajemne zavarovalnice (oddelek »KARITAS«).

Grčar Andrej iz Sevnice ni zastopnik Vzajemne zavarovalnice (oddelek »KARITAS«).

Javna zahvala

Podpisana Samocku Franc in Hammer Jožefa, se javno zahvaljujeva Vzajemni zavarovalnici, odd. »KARITAS« v Ljubljani, za tako hitro in točno izplačilo cele zavarovane vsote po pokojni tašči Hammer Jožefi. S tem sva se prepričala, da je zavarovanje pri »KARITAS« res najbolj solidno in zanesljivo, zaradi česar priporočava vsem, da se zavarujejo edino le pri tej domači zavarovalnici »KARITAS«.

Maribor, dne 19. dec. 1935.

Samocku Franc, Hammer Jožefa.

Inž. R. L.:

Kaj naj kmet sedaj dela?

Tudi meseca februarja je kmet navezan na dom in njegovo okolico. Tu mora pregledati orodje, stroje in druge priprave, če so v redu, da se ne kvarijo, po potrebi jih namazati, da jih tedaj, ko jih rabi, takoj lahko vzame v roke. Na gnojnice mora paziti, da je gnoj lepo urejen in dobro stlačen, da ga dež ne izpira in da gnojnice ne odteka stran. Ogledati se mora po dvorišču in okrog hiše, če je vse v redu in če ni kje potreba po kakem popravilu pločv ali ograj, zidov ali staj. Obrniti je pozornost tudi na kleti in shrambe, če se pridelki ne kvarijo, zlasti če krompir in zelenjava ne gnijeta. Zvečer ali tudi drugače v prostem času pa naj marljivo čita strokovno časopisje in kmetijske knjige, iz katerih bo črpal marsikatero navodilo za svoje gospodarstvo.

Pri živinoreji mora preveriti, če ima še dovolj krmne do zelenega, da ne bo ob koncu zime živina stradala. Rajši prej štediti in porabiti vso slabšo krmno, da ostane za nazadnje najboljše. Če pa vidi, da nikakor ne bo mogel izhajati do spomladi, bo rajši odprodal glavo živine iz hleva. Pri kokoših je skrbeti za tople prostore, kajti bliža se čas nesenja jajc in valjenja.

Na polju bo ta mesec že nekaj več posla, če bo količjak vreme ugodno. V gozdu bo nasekati drva za kurjavo in les za stavbe. Poskrbeti bo tudi že za spomladanske setve, pregledati pluge, brane in drugo orodje, če je vse v redu, naročiti ali pripraviti si potrebno seme, tako da je ob setvi vse nared. Ob času selve je dragocena vsaka ura, ki jo izgubimo s popravilo orodja. Kdor znore, si tudi nabavi potrebna umetna gnojila, kakor superfosfat in kalijevo sol, lahko tudi apneni dušik. Če bodo koncem februarja tla že suha, bo ozimno pšenico prebrnati, če jo je pa mrz pri- vzdignil, jo je povaljati z valjarjem; če je trpela zaradi mraza, jo je pognojiti z gnojnico.

Na travnikih in pašnikih je obilo dela, če vreme to dopušča. Očistiti in poglobiti je izsuševanje jarke, da se zemlja prej izsuši. Ko so travniki suhi, jih je dobro prebrnati; listje, mah in ostanke gnoja je pograbiti ter iz njih napraviti na mestu kompostni kup. Zlaj je tudi najprikladnejši čas za razvažanje gnojnice po travnikih; tudi na zmrazilo zemljo to gre, če ni preveč viseča. — Suho sadno drevje je sedaj posekati in pripraviti jamo za mlade sadike, če niso bile izkopane že jeseni.

V vrtu je prve lepe dni uporabiti za postrženje vej in ograj, za očiščenje lepotečnega in sadnega drevja, pozneje za pograbljenje listja in očiščenje potov. Nabaviti si je potrebni hlevski gnoj ter ga navoziti na vrt. Kmalu bo pripraviti tople gredice za zelenjavo in evellce ter poskrbeti za potrebno seme. — Vedno in povsod pa mora umni gospodar postopati po določenem načrtu, ki si ga je zamislil v dolgih zimskih dneh, ko mu je telo počivalo, zato mu pa duh živahneje deloval.

GG. SOTRUDNIKOM »NAŠE MOČI«

V tej številki nismo mogli objaviti vse obširne snovi, ki ste nam jo poslali. Pride pa vse na vrsto! Vaše živahno sodelovanje pa dokazuje, kako mnogo vere imate v poslanstvo »Naše moči«.

Novi sotrudniki — in k sotrudništvu je vabljen vsakdo — naj pošljejo svoje prispevke na naslov: Uredništvo »Naše moči«, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice.

Upoštevajte, da zaključimo uredništvo iz tehničnih razlogov že 5. v mesecu.

A. Vindišar, Ljubljana:

Zavarovanje — pot v naše blagostanje

Pod vplivom negotove bodočnosti in pod težo osebne sebičnosti se razkrajša naša družba na vseh področjih. Skupnost gine; ni je več med stanovi, ne med poklici. Zavarovanje pa je šola za našo skupnost, za našo toliko iskano in tako potrebno nesebičnost.

Zal pa je zavarovanje za veliko večino izmed nas deveta dežela, nekaj, kar nas spominja na nepošteno spekulacijo, izrabljanje nevednosti, na vsiljive agente in potovalce, nekaj, kar je le za pomehkužene polmeščane in bogate meščane.

Da, le čudimo se: celo za nekako potuho in pomehkuženje vsega našega početja si drznemo obsojati zavarovanje, na drugi strani pa ga gledati le kot sredstvo za samoobogatitev in predmet osebne sebičnosti.

Pa ni tako! Zavarovanju delamo veliko krivico: saj ono je najgloblje nasprotstvo goľufivim podjetjem, sebičnim obogatitvam, osebnemu mehkuženju. Zavarovanje je merilo kulture, družabne skupnosti in medsebojne skrbi, ne za danes, marveč skrbi za bodočnost, ne za sebe, marveč skrbi za celoto, za svoje in zanamee. Zavarovanje je mera gospodarske zmožnosti, osebne discipline, v glavnem pa temelj gospodarske skupnosti.

Iz nevednosti je to, ako o zavarovanju napačno mislimo. Saj čudno ni, ker nas je tujec res večkrat v to zapeljal, iz naše nevednosti je zlate denarje koval in jih odnašal ven iz naše zemlje.

Odkar imamo pa svojo lastno in domačo zavarovalnico, nismo več upravičeni izrekati slabe sodbe o zavarovanju, dokler se nismo prepričali in naučili, da si dobro sodbo o njem ustvarimo.

Namen zavarovanja je vzajemna skrb vseh za vse. Ne umre in ne pogori vsak, ki je zavarovan, kakor tudi ni nikdo zavarovan zato, da bi pogorel ali umrl, temveč vsi pomagajo tistim poedincem, ki jih zadene smrt ali požar. Ti sam svojemu sosedu v nesreči kaj malo moreš pomagati. Ako nas je sto ali več, je pomoč izdatna in mogoča brez posebnih težav za posameznika. Le z zavarovanjem se ustvarja smisel za skupnost in medsebojno odvisnost, smisel za dolžno medsebojno podpiranje.

Namen zavarovanja je skrb za svoje. To je že oziroma poslanstva, ki naj ga ima zavarovanje med nami. Očetova dolžnost je, da skrbi za blagostanje svojih otrok, ne samo, kadar doraščajo, temveč za vso njihovo bodočnost. Poskrbi jim za pouk v družini in v šoli, v mislih pa že nosi načrte, kaj bo iz njih, ko dorastejo. Načrti bodo postali resnica, ako jih podpre z zavarovanjem. Na drugi strani pa je dolžnost otrok, da poskrbe svojemu očetu stara leta brez pomanjkanja. Le z zavarovanjem ostanejo varne vse skrbi in težave, ki so bile za otrokovo vzgojo žrtvovane.

(Nadaljevanje.)

Iz narodopisja. Gospod učitelj ima svojega brata v Abesiniji. Ta brat mu je poslal svojo sliko, na kateri sedi med svojima zamorskima služabnikoma. Ko je hotel učitelj v šoli razložiti razliko med belci in črnci, je učencem sliko pokazal. Koj se oglasi bistrí Jakec: »Gospod učitelj, kateri od teh treh pa je Vaš brat?«

Žena (čita v časopisu): »Žirafa ima osemnajst col dolg jezik.«

Mož: »Pa vendar nisi nanjo ljubosumna!«

Janez Furlan, poveljnik poklicnih gasilcev v Ljubljani:

Organizacija gasilstva

(Nadaljevanje.)

Najvažnejša ediniča v gasilski organizaciji je gotovo gasilska četa. Gasilske čete, ki smejo obstojati na ozemlju kraljevine Jugoslavije, so: prostovoljne, industrijske in zavodske, poklicne in obvezne gasilske čete. Prostovoljne, poklicne in obvezne gasilske čete se štejejo kot javne, industrijske in zavodske gasilske čete pa so zasebne.

Prostovoljno gasilsko četo upravljajo skupščina, upravni odbor, poveljstvo in nadzorni odbor. Upravni odbor je sestavljen iz predsednika, vseh članov poveljstva, tajnika, blagajnika, predstavnika vojske in mornarice, predstavnika upravnega obklastva in predstavnika občine. Poveljstvo je sestavljeno iz poveljnika čete, njegovega namestnika, tajnika, oddelčnih vodij, čuvarja pribora (orodjarja), občinskega inženjerja in občinskega zdravnika. Pri vsaki gasilski četi, gasilski župi ali gasilski zajednici obstoji nadzorni odbor petih oseb, ki se izvolijo na skupščini. Nadzorni odbor pa izvoli izmed sebe predsednika in zapisnikarja. Gasilske čete imajo lahko tudi po tri odseke in sicer: Obrambno-napadalni, samarijanski in kulturno-prosvetni odsek. Vsak odsek pa se deli na oddelke. Odseku načeljuje pročelnik, oddelku pa oddelni vodja. Oddelki napadalno-obrambnega odseka se delijo dalje na roje. Vsak oddelek mora imeti najmanj dva, a največ štiri roje. Roj sestavlja najmanj pet, a največ deset gasilcev. Če je številčno stanje moštva veliko, se lahko osnuje poleg tega še en obrambno-napadalni oddelek. Oddelki samarijanskega odseka se delijo na roje, roj pa na polroje. Vsak oddelek pa mora imeti najmanj dva, največ pa štiri roje, a roj dva polroja. Gasilske čete si lahko ustanove po potrebi tudi tako zvane pomožne postaje iz članov svojih odsekov.

Član prostovoljne gasilske čete more biti vsakdo neglede na spol. Záhiteva se le naše državljanstvo in pa da je dovršil 18. leto starosti. Tuji državljani pa morejo postati člani gasilske čete samo na predlog Gasilske zveze kraljevine Jugo-

slavije in ako minister za telesno vzgojo naroda sprejem potrdi. Vstop v gasilsko četo se izvrši na podlagi prošnje, ki jo reši upravni odbor. Ako pa kdo želi biti sprejet kot izvršujoči član gasilske čete v napadalno-obrambnem odseku, mora napraviti pismeno prošnjo in potem zdravniškega izvida dokazati, da po svoji duševni in telesni sposobnosti lahko opravlja službo v tem odseku. Oseba, ki je bila sprejeta od upravnega odbora v gasilsko četo, si s sprejemom še ni pridobila vseh pravic, ker je prvih šest mesecev vsak gasilec v začasni službi. Po šestih mesecih pa zadobi stalnost in vse pravice, še prej pa mora pred upravnim odborom, poveljstvom in vsemi ostalimi člani čete ustno in pismeno prisesti. Zapisega novosprejetih članov se more izvršiti tudi kasneje kot po šestih mesecih službe in sicer na dan letnega praznika gasilske čete.

Kateri zavodi naj ustanove industrijske in zavodske gasilske čete, odredi minister za telesno vzgojo naroda sporazumno z resornimi ministri. Številčno stanje gasilske čete, kakor tudi vrsto in število gasilskega orodja in opreme pa določijo na predlog banovinske gasilske zajednice kr. banska uprava.

Poklicne gasilske čete morajo obstojati v vseh krajih z več kot 50.000 prebivalci. Na vsakih začetih 4.000 prebivalcev mora biti po en uslužbenec čete; ne sme pa biti manj kot 15 gasilcev. Obvezne gasilske čete morajo ustanoviti občine, ki štejejo več kot 10.000 in manj kot 50.000 prebivalcev, in v primeru, ako v tem kraju še ni poklicne ali prostovoljne gasilske čete z najmanj 15 gasilci.

V krajih, kjer je več gasilskih čet z raznimi nazivi, med njimi tudi poklicna gasilska četa, prevzame pri skupnem delu ob požarih ali drugih elementarnih nezgodah poveljstvo nad vsemi četami poveljnik poklicne gasilske čete. Povsod drugod, kjer ni poklicne gasilske čete, pa najstarejši poveljnik po letih gasilske službe. (Dalje.)

QUALITÉ EXTRA
INDESTRUCTIBLE

Samo
STOLI

*iz upognjenega lesa
združujejo največjo
eleganco z izredno
odpornostjo in trpežnostjo.*

REMEC-Co.
tovarna upognjenega pohištva

KAMNIK

Zahlevajte v vseh pohištvenih trgovinah le naše blago

Nagradno vprašanje za februar

Žrebanje nagrad k nagradni križanki se bo vršilo 31. januarja 1936 zvečer. Tega dne morajo tedaj biti že vse rešitve pri uredništvu. Kdor bo rešitev še le zadnji dan odposlal, ne pride v žreb. Nagradjenca bo objavila marčeva številka Naše moči.

Za februar bo naloga lažja. Tekmovanja se lahko udeležuje vsakdo, pa naj je član Vzajemne zavarovalnice ali ne. Odgovoriti mora na naslednja vprašanja:

1. Kako se pišem?
2. Kaj sem po poklicu?
3. Katerega dne, meseca in leta sem bil rojen?
4. Zakaj še nisem zavarovan pri Vzajemni zavarovalnici za življenje?

Oni, ki so že zavarovani pri Vzajemni zavarovalnici za življenje, naj odgovorijo namesto toč. 4. na sledeče vprašanje:

Zakaj sem zavarovan pri Vzajemni zavarovalnici za življenje?

Vsi odgovori morajo biti izčrpni ter čisto pisani. Na odgovore pod 4. bo uredništvo v »Naši moči« tekom časa odgovarjalo.

Odgovori morajo dospeti v uredništvo najkasneje do 29. februarja 1936. Vsi oni, ki bodo resno odgovorili, pridejo v žreb. Kdor bo prvi izžreban, dobi nagrado 250 Din v gotovini, kdor bo izžreban drugi, dobi 150 Din v gotovini. Nagrade se izplačujejo v letnih obrokih po 50 Din vedno na praznik sv. Florijana. Če pa nagradenec prej umre, izplačamo takoj po njegovi smrti svojcem ves ostalek nagrade.

Delo je nevarna stvar. Pinžeku delo smrdi. A da delo smrdi, tega ne more nikomur dokazati. Zato pa se izgovarja, da je delo prenevarna reč zanj. Tako-le se odreže: »Če bi delo ne bilo res tako zelo nevarno, čemu pa potem toliko uradov in uradnikov za zavarovanje delavcev!«

Mlada moč

Dragi otroci!

Najprej vas moram pohvaliti. Toliko nalog ste že do danes napisali, da jih moram brati od zore do mraka in od mraka do zore, pa jih je neprebranih vedno večji kup. Kaj bo šele do 31. januarja! Poklicati bom moral na pomoč hudoglednega strica Martina in še jezavo teto Marušo. Ej, ta dva znata, namreč rdečilo rabiti.

Potem se vam moram zahvaliti. Toliko lepih voščil za novo leto nisem še nikoli prejel. Da bi se pač prav vsa izpolnila meni in vam!

Malo vas moram pa tudi pograti! Nekateri pišete tako, kakor bi kure plesale po ubogem papirju. Oh, ubogi papir! Drugi ste pritiskali na kuverto samo znamko za 25 par. Tu jaz revež moram za take nevedneže plačevati po dva dinarja kazni. Še na kant me boste spravili. Zapomnite si: na pismo spada znamka za Din 1.50, ne več ne manj! Kdor bo nalepil manj, dobi pismo neodprto nazaj, kazen bo moral sam plačati, za knjigo se bo pa obrisal! In to bi bilo vendar prehudo!

Nekateri bi radi knjigo dobili že kar danes. E, počasi, počasi! Potrpljenje je božja mašt. In vi se boste morali mazati z njo do marčeve »Naše moči«. Takrat pa povem imena onih treh srečnikov, ki bodo prejeli lepo knjigo in še imenitno pismo od mene.

Kaj bomo pa v februarju delali? Pisali bomo nalogo, a to pot samo eno. Takole bodi naslov:

KAM BI JAZ RAD POTOVAL?

Pa ne samo kam, tudi zakaj bi rad tja potoval, vse to moraš napisati.

Za to nalogo imam tudi pripravljene tri lepe knjige. Dobili jih bodo oni trije, ki bodo najboljši in najlepši napisali. Imena tistih treh srečnikov boste čitali v aprilski »Naši moči«. Naloge moram imeti najkasneje do 29. februarja 1936. Poslati jih morate v zaplajeni kuverti, na njo pa napišite naslov: Uredništvo »Naše moči«, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice. Na kuverto nalepite znamko za Din 1.50.

Sedaj pa korajžno na delo! Do drugega meseca vas vse lepo pozdravlja

brat Ivo.

Kadar pridete v Ljubljano,

se ne pozabite oglasiti v buffetu

KOVAČIČ

na MIKLOŠIČEVI CESTI št. 32

PAZITE! V buffetu KOVAČIČ

boste dobro in poceni postreženi!

Svojevrsna obzirnost. Miklavž in Aleš sta si kljub prijateljstvu tupatam skočila v lase. Seveda sta opravila med seboj vse lepo obzirno in prijateljstvo je bilo po nevihti navadno še trdnješe kot pred njo. Nekoč je Miklavž zaključil prepričljivo: »Če bi bil jaz tako pameten kot ti, bi bil norec; če bi bil pa jaz tako pameten, kot si ti neumen, ljubček, potem bi bil jaz največji modrijan vseh časov.«

Sejmi v februarju 1936

Mesečni (živinski sejmi in tržni dnevi): Brežice: vsako soboto prašičji sejem. — Celje: vsako sredo in soboto svinjski sejem. — Črnomelj: vsak četrtek prašičji sejem. — Dol. Lendava: vsak torek prašičji sejem. — Kandija pri Novem mestu: vsak četrtek po 15. v mesecu odn. vsakega 15., ako je ta dan četrtek. — Kranj: vsak ponedeljek sejem za živino in blago. — Križevci v Prekmurju: vsako prvo soboto v mesecu svinjski sejem (ozir. prejšnjo soboto, ako je prvo soboto praznik). — Ljubljana: vsako prvo in tretjo sredo živinski sejem (ozir. prejšnji dan, če je na sredo praznik); vsako sredo in soboto tržni dan. — Maribor: vsak 2., 4. in 5. torek v mesecu živinski sejem (odn. dan prej, če je na torek praznik). Vsak petek prašičji sejem (odn. dan prej, če je na petek praznik). Vsako sredo in soboto je tržni dan. — Metlika: vsak ponedeljek prašičji sejem. — Novo mesto: vsak prvi ponedeljek v mesecu živinski sejem; vsak ponedeljek (ako je ta dan praznik, pa naslednji dan) prašičji sejem. — Ormož: vsak torek svinjski sejem. — Ptuj: vsak 1. in 3. torek v mesecu sejmi za konje in rogato živino, vsako sredo pa za parkljarje; vsak petek tržni dan. — Turinšče: vsak četrtek svinjski sejem; če je veliki sejem na četrtek, se vrši svinjski sejem naslednji dan.

Letni: 1. Jurklošter. — 2. Spodnja Polskava. — 3. Krško: Loški potok; Lukovica; Gor. Radgonja; Sv. Jurij ob Ščavnici; Skolja Loka (nima živinskega sejma); Žužemberk; Dobrna; Murska Soba (za živino in blago); Ormož; Trbovlje. — 4. Metlika. — 5. Sv. Peter pod Sv. gorami. — 6. Gornji grad (samo za blago); Črnomelj (veliki sejem za blago in živino); St. Jernej na Dol. — 7. Gor. Logatec (za živino in blago). — 9. Gracovo; Mengeš; Pilštanj; Zagorje ob Savi (za blago, živino, konje in svinje). — 10. Sv. Jurij ob j. ž.; Slovenske Konjice. — 11. Kamnik (samo za živino). — 12. Motnik. — 14. Brežice; Dob. pri Domžalah; Dolenja vas pri Ribnici; Ponikva; Semič; Sevnica ob Savi; St. Lambert (litijski okraj); Zalec; Zerovnica (za živino). — 15. Bogojina v Prekmurju. — 16. Ljutomer (za blago in živino). — 17. Višnja gora. — 18. Tržič (samo za blago); Šmartno pri Litiji (za živino in blago). — 19. Lož; Pišec. — 20. Gor. Tuhinj; Videm ob Savi; Šostanj. — 22. Sv. Filip v Vercah; Teharje. — 24. Bučča; Kozje; Rogatec; Radohova vas; Braslovce; Vel. Lašče; Loče pri Poljčanah. — 25. Laško; Slov. Bistrica (za blago in živino); Bellinci; Cerkljica; Črnomunje; Lesce; Moravče; Žubina. — 27. Ig pri Ljubljani; Velenje; Toplice pri Novem mestu. — 28. Vel. Cirk. — 29. Boštanj; Vučenica.

Občinske urade prosimo, da nam javijo spremembe glede sejmov.

Za naše gospodinj

Kako se obvarujemo ozeblin in kako jih odpravimo? Nešteto jih je, ki trpijo zavoljo ozeblin na rokah, na nogah in celo na obrazu. Ozeblinam so največkrat krivi pretesni čevlji, ki držijo zlasti prste kot v kleščah. Enako nas zebe tudi v pretesnih rokavicah. V hudem mrazu so najprimernejše volnene rokavice, take, kot jih poznajo smučarji; so to rokavice, pri katerih se lahko prsti med seboj neposredno dotikajo. — Važna je tudi prehrana. Zlasti slabokrvni naj v zimi pazijo, da uživajo mnogo močne hrane. Kdor je nagnjen k ozeblinam, naj si večkrat namaže prste na rokah in nogah, pa tudi obraz, z vazelino, najbolje boroovo. Najprimernejše je mazanje zvečer. Namazati je treba vsak prst posebej, nato pa natakniti rokavice, oziroma nogavice, da se maščoba ne razmaže po rjuhah. Ako pa ozebline kljub vsej pažnji vendarle nastanejo, jih poskusi odpraviti z menjačimi se mrzlimi in toplimi kopelmi, katerim dodaj nekaj tanina (1g na liter vode) ali pa pest hrastovega lubja. V vsaki kopeli drži zaporedoma noge odnosno roke od pol do ene minute skozi kake pol ure. Po kopeli pa leži v toplo posteljo.

Uporaba jajčnih lupin. 1. Jajčne lupine so znano sredstvo za čiščenje steklenih posod. Zdrobi lupino in jo stresi v umazano stekleno posodo; nato nali v posodo do vrha nekoliko osoljene vode in pusti vse nekaj časa stati. Nato odlij polovico vode, z ostalo vsebino pa stresaj steklenico tako dolgo, da postane čista. Nato posodo še splakni in posuši. — 2. Manj znane so jajčne lupine kot izvrstno gnojilo za sobne cvetlice v lončkih. Lupine je treba zdrobiti in stresti v osoljeno vodo. Tekočina naj nato nekaj dni stoji. S to vodo potem zalivaj cvetlice in čudila se boš ugodnemu vplivu tega preprostega gnojila.

Marija G.

Mati (sinku): »Ti nesrečni otrok! Ni dovolj, da prideš tik pred obedom ves raztrgan in umazan domov in da sem celo uro rabila, da sem te očistila. Sedaj greš pa spet na dvorišče in pričinjaš nov pretep!« — Sinko: »Ne, mama, ni bil to nov pretep. Le prejšnjega smo končali, ki smo ga morali zaradi kosila prekiniti.«

INDUSTRIJCI, TRGOVCI, OBRTRNIKI!

Inserati v »Naši moči« imajo trajno vrednost! Ogromna naklada, pestra in zanimiva vsebina, zlasti pa razpis celoletne uganke Vam jamči za popoln uspeh inseriranja.

Cene inseratom so kljub ogromni nakladi nizke. Obrnite se zaradi prospektov neposredno na upravo »Naše moči«, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA

Polni pričakovanja stojimo pred glavnim žrebanjem 31. kola, ki se vrši od 7. do 29. februarja 1936.

V 20 dneh bo izžrebanih

37.000 števil z dobitki v vrednosti 56.000.000 Din

Zato kupujte srečke drž. razr. loterije in že izžrebane (tudi pri drugih prodajalcih kupljene) zamenjajte za nove pri znani in edini slovenski kolekturi:

MILAN LAVRIČ / Beograd

Prodajalna: POENKAREOVA UL. 25

Telefon: 24-815

Poštni predal: 450

V kratkem času smo izplačali mnogo velikih dobitkov in premij ter poslujemo na splošno zadovoljstvo številnih svojih cenj. odjemalcev.

POZOR NA 3. ŠTEVILKO »NAŠE MOČI«!

V trenutku, ko smo skončali urejevanje 2. številke »Naše moči«, smo prejeli iz Maribora silno zanimivo poročilo o sodnijski obravnavi proti vodjem znamenite samopomoči, ki so pod naslovom »Kmetijske eksportne zadrage« naše ljudstvo goljufali. V marčevi številki »Naše moči« bomo o tem obširno poročali.

Uredništvo »Naše moči«.